

Hvordan beregne hva det koster å redusere norske klimagassutslipp?

Oslo, 30.08.2017

Vista Analyse har på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og Finansdepartementet utredet metoder for å beregne kostnader ved norske klimatiltak. Formålet har blant annet vært å vurdere og komme med anbefalinger til hvordan metoden for beregning av tiltakskostnader kan videreutvikles og forbedres, samt hvordan tiltakskostnader kan videreutvikles for å brukes i virkemiddelvurderinger.

I en gjennomgang av tiltaksanalyser gjennomført av Miljødirektoratet innen transport og jordbruk, finner vi at forholdsvis få av tiltakene er vurdert ved hjelp av kvantitative samfunnsøkonomiske metoder. For tiltakene hvor det er gjort grundige analyser finner vi at dette stort sett er gjort i tråd med gjeldende veiledere for samfunnsøkonomiske analyser, men at virkninger på konsumentoverskuddet i noen tilfeller kunne vært grundigere behandlet.

Dersom tiltakskostnader skal kunne sammenlignes og rangeres etter kostnadseffektivitet, må de være utredet ved hjelp av samme metodikk. Det er viktig å synliggjøre alle virkninger av tiltaket og usikkerhet i sentrale forutsetninger. Vi finner også at det i mange tilfeller er vanskelig å skille virkemiddelkostnaden fra tiltakskostnaden. For eksempel kan virkningen av et tiltak på konsumentoverskuddet være svært avhengig av hvilket virkemiddel som utløser tiltaket. Vår anbefaling er at man minst synliggjør virkemiddelkostnaden ved det antatt mest kostnadseffektive virkemiddelet når man gjør tiltaksanalyser.

Vi konkluderer, i tråd med Miljødirektoratets anbefalinger, med at flere tilpasninger av den beregnede tiltakskostnaden må gjøres dersom den skal legges til grunn for dosering av økonomiske virkemidler. For det første må man ta hensyn til eventuelt høyere avkastningskrav hos private enn i det offentlige. For det andre tar ikke privat sektor hensyn til eventuelle positive eksternaliteter ved klimatiltak, slik at den private tiltakskostnaden kan være høyere enn den samfunnsøkonomiske. Kostnader ved å tilegne seg informasjon må også inkluderes i den private tiltakskostnaden. Til slutt må man ta hensyn til at den marginale tiltakskostnaden kan være stigende, slik at et virkemiddel dosert etter gjennomsnittlig tiltakskostnad ikke nødvendigvis vil utløse hele utslippsreduksjonspotensialet. Alt i alt taler dette for at virkemidlene må doseres kraftigere enn den samfunnsøkonomiske tiltakskostnaden.

Les rapporten [her](#)